

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 22 грудня 2025 р. №10)

ЗАТВЕРДЖЕНО

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«БЕЗПЕЧНЕ ТА ЗДОРОВЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ
ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»
для директорів, заступників директорів установ та закладів освіти**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітню програму підвищення кваліфікації «Безпечне та здорове освітнє середовище закладу загальної середньої освіти» (далі – Програма) розроблено з урахуванням соціокультурних та політико-економічних тенденцій, європейського вектору розвитку України, стратегії реформування загальної середньої освіти, концепції Нової української школи, новітніх наукових розробок і кращих практик упровадження інноваційних проєктів на основі чинного законодавства і діючих нормативних документів.

Освітня програма також враховує основні положення Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 903-р «Про затвердження Плану заходів на 2017–2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», від 12.10.2022 № 905 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти»; Професійних стандартів «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 17.09.2021 № 568-21), «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель загальної середньої освіти»; Національній рамці кваліфікацій, відповідає запитам замовників освітніх послуг та основним напрямкам реалізації державної освітньої політики.

Мета: формування у педагогічних працівників професійних компетентностей, теоретичних знань і практичних навичок з організації та реалізації в освітньому процесі стійкості, здоров'язбереження та безпеки закладу загальної середньої освіти в умовах воєнного та повоєнного стану відповідно до вимог Нової української школи, використовуючи сучасні технології та інтеграційні підходи.

Основні завдання програми:

Забезпечення безпеки освітнього процесу

- Організація укриттів та безпечних зон у школі.
- Розробка та впровадження планів евакуації.
- Проведення регулярних навчань із безпеки для учнів і персоналу.
- **Збереження здоров'я учасників освітнього процесу**
- Психологічна підтримка учнів та педагогів (створення служб психологічної допомоги).
- Організація заходів для зниження стресу та адаптації дітей до навчання в кризових умовах.
- Забезпечення медичного контролю та першої допомоги.

Організація освітнього процесу в умовах воєнного та повоєнного стану

- Запровадження гнучких форм навчання (онлайн, змішане навчання).
- Використання цифрових технологій та освітніх платформ для дистанційного навчання.
- Підтримка безперервності навчального процесу за будь-яких умов.

Формування культури безпеки в освітньому середовищі

- Впровадження курсів та тренінгів із безпечної поведінки під час надзвичайних ситуацій.
- Поширення інформації про мінну безпеку, кібербезпеку, правила поведінки в кризових ситуаціях.
- Взаємодія з батьками та громадськістю щодо підвищення рівня безпеки дітей.

Відновлення та розвиток освітнього середовища в післявоєнний період

- Реконструкція пошкоджених навчальних закладів.

- Психосоціальна підтримка дітей, які пережили травматичний досвід.
 - Залучення міжнародної допомоги та волонтерських організацій для відбудови освіт
- Загальні очікувані результати охоплюють:**
- Знання й розуміння:**
- нормативно-правових основ, законодавчих актів щодо безпеки освітнього процесу в умовах воєнного та повоєнного стану;
 - сучасних тенденцій забезпечення безперервного освітнього процесу (онлайн, змішана форма, дистанційне навчання);
 - психологічної підтримки учнів, педагогів і батьків в умовах воєнного та повоєнного стану;
 - планування та організації укриттів та безпечного середовища в закладі освіти;
 - сутності адаптації освітніх програм до кризових умов;
 - принципів взаємодії з міжнародними організаціями для підтримки освітнього процесу;
 - способів надання першої медичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій;
 - методів профілактики стресу та психологічних чинників здоров'я учасників освітнього процесу;
 - надання домедичної допомоги учасникам освітнього процесу;
 - санітарно-гігієнічних норм у закладі освіти;
 - ролі фізичної активності та здорового способу життя в подоланні стресу.
 - сутності використання інструктажів та тренування з безпеки (повітряна тривога, евакуація, поведінка під час обстрілів);
 - алгоритму дій у разі надзвичайної ситуації (обстріл, пожежа, хімічна атака тощо).
 - взаємодії з ДСНС, поліцією, місцевою владою щодо безпеки закладу освіти;
 - основних загроз воєнного часу (обстріли, мінна небезпека, хімічні та біологічні загрози);
 - мінної безпеки: розпізнавання небезпечних предметів та правильні дії у разі їх виявлення;
 - основ психічного здоров'я та стратегії стресостійкості учасників освітнього процесу;
 - основних методів саморегуляції та психологічної допомоги;
 - принципів організація здорового способу життя в умовах обмежених ресурсів. *Уміння:*
 - розробляти та реалізовувати плани евакуації в закладі освіти;
 - використовувати цифрові платформи для безперервного освітнього процесу;
 - організувати безпечний простір для навчання;
 - упроваджувати заходи щодо кібербезпеки та інформаційної гігієни;
 - надавати першу домедичну та психологічну допомогу учасникам освітнього процесу;
 - використовувати методи зниження стресу та тривожності;
 - організувати дозвілля та заходи щодо емоційної підтримки дітей у складних умовах;
 - використовувати сучасні технології для реалізації дистанційного навчання;
 - створювати інклюзивне та підтримуюче середовище для усіх учасників освітнього процесу;
 - взаємодіяти з учнями, батьками та колегами в умовах обмежених комунікацій;
 - координувати дії з екстреними службами у разі небезпеки;
 - поширювати достовірну інформацію про безпеку серед учасників освітнього процесу.
- Диспозиції (цінності, ставлення)*
- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
 - дитиноцентризм, цінність особистості;
 - генерування нових ідей (креативність);
 - професійна мобільність та гнучкість;
 - усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
 - просування національно-патріотичних та демократичних цінностей;
 - інклюзія та безбар'єрність;

- партнерство з батьками, колегами та громадою;
- професійна етика, рефлексія та саморозвиток.

Укладач освітньої програми	Бондаренко Людмила Анатоліївна , завідувач відділу управління освітою, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти
Найменування освітньої програми	Освітня програма підвищення кваліфікації «Безпечне та здорове освітнє середовище закладу загальної середньої освіти» для директорів, заступників директорів установ та закладів освіти
Мета програми	Формування у педагогічних працівників професійних компетентностей, теоретичних знань і практичних навичок з організації та реалізації в освітньому процесі стійкості, здоров'язбереження та безпеки закладу загальної середньої освіти в умовах воєнного та повоєнного стану відповідно до вимог Нової української школи, використовуючи сучасні технології та інтеграційні підходи
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Директори, заступники директорів закладів загальної середньої освіти
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	120 год /4 ЄКТС (72 – аудиторних годин, 48 годин – самостійна робота)
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.05. Професійні компетентності: А1 Нормативно-правова (А1.1, А1.2, А1.3); А2 Компетентність стратегічного управління закладом освіти (А2.1, А2.3, А2.4, А2.5, А2.6, А2.7); А3 Компетентність стратегічного управління персоналом (А3.1, А3.2, А3.3, А3.4, А3.5.); Б1 Компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (Б1.1, Б1.2, Б1.3,Б1.4.); Б2 Компетентність організації діяльності закладу освіти на засадах зовнішньої системи забезпечення якості (Б2.1, Б2.2, Б2.3.) В1 Лідерська компетентність (В1.1, В1.2, В1.3, В1, 4). В2 Емоційно-етична (В2.1, В2.2, В2.3); В3 Компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства (В3.1, В3.2, В3.3, В3.4.); Г1 Здоров'язбережувальна (Г1.1, Г1.2, Г1.3, Г1.4, Г1.5, Г1.6); Г2 Інклюзивна (Г2.1, Г2.2.). Г3 Проектувальна (Г3.1). Д1 Інноваційна компетентність (Д1.1.). Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2.1, Д.2.2.). Д3 Інформаційно-цифрова компетентність (Д3.1, Д3.2, Д3.3)
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за	Свідоцтво про підвищення кваліфікації

результатами підвищення кваліфікації	
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	Всього	Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінари	Практичні	
Модуль I. Філософія освіти XXI століття		6	4		2	4
1.1.	Національний освітній технопарк: синергія, інтеграція, менеджмент	2	2			
1.2.	Національна ідентичність в історичному вимірі	2	2			
1.3.	Як завдяки стоїцизму бути стійким для стресу в роботі керівника	2			2	
Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		24	14		10	20
2.1.	Сучасні тренди лідерства у розвитку управлінського потенціалу керівників закладів освіти	4	4			
2.2.	Професійний розвиток вчителя: нові можливості в контексті реформування системи освіти в Україні. Професійний стандарт вчителя. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»	4	2		2	
2.3.	Проектування індивідуальної траєкторії професійного розвитку педагогічних працівників	4	4			
2.4.	Кризове управління закладом освіти в умовах сучасних викликів	4	2		2	
2.5.	Застосування цифрових технологій в освітньому процесі Нової української школи	2	2			
Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»		6			6	
Модуль III. «Стійкість, здоров'язбереження та безпека закладу загальної середньої освіти»		34			34	20
Інваріантна частина		30			30	
3.1.	Інструменти формування навичок безпеки й здоров'язбереження в учасників освітнього процесу	4			4	
3.2.	Створення безпечного освітнього середовища через практики відновної комунікації	4			4	
3.3.	Санітарний регламент ЗЗСО	2			2	
3.4.	Упровадження STEM-освіти в освітній процес в Новій українській школі	4			4	

3.5.	Кабінет безпеки НУШ: компетентнісний потенціал й організація освітнього процесу	4			4	
3.6.	Психологічна стійкість в умовах війни	4			4	
3.7.	Особливості організації освітнього процесу з використанням технік, методів і прийомів розвитку критичного мислення	4			4	
3.8.	Ігрові технології навчання учнів. Особливості використання онлайн сервісів Classtime, Kahoot, Thinklink, Easeely	4			4	
Варіативна частина		4			4	
3.9	Принципи та підходи до організації інтерактивного навчання в онлайн-форматі	2			2	
3.10	Моніторинг та самооцінка освітніх і управлінських процесів: інструменти ефективності	2			2	
3.11	Профілактика Інтернет- та гаджетозалежності у дітей та підлітків. Кібербезпека та практичні способи її забезпечення	2			2	
Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль		8	2		6	
4.1	Настановче заняття. Вхідне діагностування	2	2			
4.2	Тематична дискусія «Безпечне та здорове освітнє середовище закладу загальної середньої освіти»	4			4	
4.3	Вихідне діагностування	2			2	

Модуль I. Філософія освіти XXI століття

1.1. Національний освітній технопарк: синергія, інтеграція, менеджмент.

Реформування освітньої системи: вектор бачення влади України. Децентралізація управління освітою. Фінансування освіти через механізм субвенцій, грантів та залучення міжнародних інвестицій. Концепція «Нова українська школа» як ключовий елемент реформи української освіти. Забезпечення якісної та сучасної освіти для українських дітей. Партнерство між учнями, батьками та вчителями, створення безпечного навчального середовища. Реалізація Концепції «НУШ» в умовах нового освітнього законодавства.

Модель Національного освітнього технопарку: структура, зміст, етапи реалізації.

1.2. Національна ідентичність в історичному вимірі.

Лекцію присвячено методичним засадам виконання Закону України "Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності". Цей юридичний акт у багатьох своїх статтях звертається до педагогів, спрямовуючи їхню діяльність на заходи, призначені утвердити національну та громадянську ідентичність, що нині є надзвичайно актуальним.

1.3. Як завдяки стоїцизму бути стійким для стресу в роботі керівника.

Ознайомлення з принципами стоїцизму: контроль над емоціями, прийняття обставин і розуміння зони впливу. Практики стоїків для управління стресом у прийнятті рішень і роботі з командою. Використання стоїчного мислення для розвитку лідерських якостей і підтримки емоційної стійкості. Рекомендації для впровадження стоїчних принципів у щоденну діяльність керівника.

Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

2.1. Сучасні тренди лідерства у розвитку управлінського потенціалу керівників закладів освіти.

Лідерство в освітньому менеджменті. Візійність і стратегічне бачення розвитку школи. Мотивація та підтримка педагогічного колективу. Партнерство з громадою, учнями та їхніми батьками. Інноваційний підхід до управління, здатність впроваджувати нові ідеї та практики.

2.2. Професійний розвиток вчителя: нові можливості в контексті реформування системи освіти в Україні. Професійний стандарт вчителя. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти».

Нормативно-правове забезпечення професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт. Загальні та професійні компетентності керівника та вчителя. Трудові функції керівника закладу освіти. Забезпечення стратегічного управління розвитком закладу освіти. Забезпечення управління якістю освітньої діяльності. Забезпечення партнерської та мережевої взаємодії. Організація безпечного і здорового освітнього середовища. Забезпечення власного безперервного професійного розвитку.

2.3. Проєктування індивідуальної траєкторії професійного розвитку педагогічних працівників.

Організаційне та науково-методичне забезпечення професійного розвитку вчителя в контексті реформування галузі освіти. Професійний стандарт вчителя- основа для самодіагностики рівня професійної компетентності та визначення напрямів підвищення кваліфікації. Технологія проєктування індивідуальної траєкторії професійного розвитку.

Індивідуальний план підвищення кваліфікації педагога.

2.4. Кризове управління закладом освіти в умовах сучасних викликів.

Кризове управління в закладах освіти потребує системного підходу, гнучкості та готовності до змін. Вчасне реагування, ефективна комунікація та підтримка всіх учасників освітнього процесу допоможуть мінімізувати негативні наслідки кризових ситуацій та забезпечити стабільність функціонування закладу.

2.5. Застосування цифрових технологій в освітньому процесі Нової української школи.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Інтерактивні платформи та середовища. Технології доповненої та віртуальної реальності. Електронні ресурси, інтерактивні методи навчання та дистанційне навчання. Основні переваги цифрових технологій в освіті. Стратегії ефективного використання ІКТ в освіті.

Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»

Основні поняття психосоціальної підтримки в освітньому процесі. Симптоми емоційних, психологічних та поведінкових ознак стресу та тривожності у дітей та дорослих. Практичні методики для надання першої психологічної допомоги та емоційної підтримки. Ефективні способи побудови безпечного психологічного клімату у класі та налагодження партнерських стосунків з батьками. Поняття безпечного і здорового освітнього середовища. Причини недостатнього рівня розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Цілі, завдання, очікувані результати реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Умови розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Підходи до реагування на наслідки надзвичайних ситуацій. Основні принципи надання психосоціальної допомоги. Ресурсність, модель подолання стресу М. Лаада (BASIC PH). Емоційні порушення у дітей різних вікових категорій. Психологічні техніки відновлення ресурсного стану педагогів та дітей в умовах війни. Збереження психологічного здоров'я під час самоізоляції, дієві техніки самопомоги. Особливості зниження рівня тривожності в дітей. Ментальне здоров'я та психосоціальна підтримка: зміст понять. Надзвичайні ситуації. Благополуччя людини. Взаємозв'язок проблем ментального здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Визначення понять «стрес», «життестійкість». Опановування прийомами, які сприяють управлінню стресом та відновленню емоційної рівноваги в надзвичайних ситуаціях.

Модуль III. Стійкість, здоров'язбереження та безпека закладу загальної середньої освіти.

3.1. Інструменти формування навичок безпеки й здоров'язбереження в учасників освітнього процесу

Інструменти формування навичок безпеки й здоров'язбереження в учасників освітнього процесу. Інтерактивні тренінги з надання першої медичної допомоги, симуляційні навчання з евакуації під час надзвичайних ситуацій, цифрові платформи для підвищення обізнаності про безпеку, психолого-педагогічні програми з розвитку стресостійкості та емоційного благополуччя учасників освітнього процесу.

3.2. Створення безпечного освітнього середовища через практики відновної комунікації

Концептуальні засади безпечного середовища, чинники забезпечення психологічно комфортного клімату в колективі. Фактори, що впливають на мікроклімат, стиль взаємодії педагога з учнями, оптимізація безпечного клімату в закладі.

3.3. Санітарний регламент ЗЗСО

Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО). Особливості реалізації концептуальних засад нормативного документа; медичні вимоги та санітарногігієнічні норми для створення безпечного та здорового освітнього середовища в закладі освіти.

3.4. Упровадження STEM-освіти в освітній процес в Новій українській школі.

STEM-освіта: моделі, технології, практика. STEM-орієнтований підхід в освітньому процесі як актуальний напрям модернізації системи освіти. Основні науково-методичні та практичні підходи до впровадження STEM в умовах розвитку цифрового суспільства. Роль інноваційних технологій у вдосконаленні STEM-навчання. Можливі моделі запровадження STEM-підходу в умовах закладу освіти. Віртуальна та доповнена реальність як технології STEM-освіти. Цифрові інтерактивні платформи як засоби STEM-освіти.

3.5. Кабінет безпеки НУШ: компетентнісний потенціал й організація освітнього процесу

Кабінет безпеки в закладах освіти. Особливості облаштування освітнього простору. Компетентнісний потенціал й організація освітнього процесу для формування в учнів знань, умінь і навичок, необхідних для безпечної поведінки в різних життєвих ситуаціях. Реалізації компетентнісного підходу НУШ засобами освітнього середовища кабінету безпеки. Роль інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут».

3.6. Психологічна стійкість в умовах війни

Основні поняття психологічної стійкості. Ознаки психологічно безпечного освітнього середовища. Вплив психологічної безпеки на емоційний стан учасників освітнього процесу. Роль керівника у створенні безпечного середовища. Інструменти та механізми забезпечення психологічної стійкості. Практичні техніки емоційної підтримки учасників освітнього процесу. Рольові ігри для відпрацювання навичок створення безпечного середовища.

3.7. Особливості організації освітнього процесу з використанням технік, методів і прийомів розвитку критичного мислення

Поняття "критичне мислення", технології формування критичного мислення в учнів. Ігри, що формують критичне мислення. Методики розвитку критичного мислення задля розвитку здатності учнів аналізувати, оцінювати та синтезувати інформацію, формуючи власні обґрунтовані висновки. Критичне мислення, як ключова компетенція, необхідна для успішної адаптації до життя та професійної діяльності.

3.8. Ігрові технології навчання учнів. Особливості використання онлайн сервісів Classtime, Kahoot, Thinklink, Easeely

Вибір платформ для організації безпечної роботи онлайн. Режими роботи, можливості, переваги систем дистанційного навчання. Найпопулярніші СДН (Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle). Алгоритм роботи з сервісом Google Classroom як найбільш використовуваного сервісу. Налаштування, наповнення. Особливості роботи у сервісах у ролі

вчителя та учня. Поняття "імерсивні технології". Практикум по використанню платформи. Заняття розкриває можливості застосування інтерактивних 3D-моделей та віртуальних навчальних середовищ від Mozaik Education для підвищення ефективності навчання та розвитку пізнавальної активності учнів. Заняття спрямоване на ознайомлення педагогів з функціоналом платформи Mozaik3D, методами інтеграції 3D- контенту в навчальний процес та перевагами його використання для візуалізації складних концепцій та явищ.

Варіативна частина

3.9. Принципи та підходи до організації інтерактивного навчання в онлайн-форматі

Лекція присвячена сучасним принципам і підходам до організації інтерактивного навчання в онлайн-форматі. В умовах цифрової трансформації освіти інтерактивні методи викладання стають ключовим інструментом для підвищення залученості, мотивації та ефективності навчання.

У ході заняття будуть розглянуті основні принципи онлайн-навчання, зокрема активне залучення учасників, персоналізація контенту, гейміфікація, використання мультимедійних технологій та колаборативних онлайн- інструментів. Окрема увага буде приділена практичним аспектам застосування таких платформ, як Google Classroom, Zoom, Microsoft Teams, Mentimeter, Padlet та інших ресурсів для створення інтерактивного освітнього середовища.

3.10. Моніторинг та самооцінка освітніх і управлінських процесів: інструменти ефективності

Вступ до поняття моніторингу та самооцінки в освіті. Принципи ефективного моніторингу та самооцінки. Методи та підходи. Методи зворотнього зв'язку. Критерії та показники ефективності освітніх і управлінських процесів. Аналіз моніторингу та самооцінки. Перспективи розвитку системи моніторингу та самооцінки.

3.11. Профілактика Інтернет- та гаджетозалежності у дітей та підлітків. Кібербезпека та практичні способи її забезпечення .

Інтернет-залежність: сучасні виклики та наслідки. Визначення та критерії залежності від гаджетів та Інтернету. Вплив цифрового перевантаження. Ознаки та стадії розвитку гаджетозалежності у дітей різного віку. Психологічні аспекти цифрової залежності. Чому діти залишаються залежними: роль стресу, нудьги, соціального середовища. Вплив соціальних мереж, відеоігор та онлайн-контенту на поведінку. Формування емоційного інтелекту та саморегуляції для зменшення залежності. Практичні методи профілактики. Баланс між онлайн- та офлайн- активностями. Цифрова гігієна. Заняття спрямоване на ознайомлення учасників з основними правилами кібербезпеки в середовищі. Учасники дізнаються про загрози в цифровому просторі, способи захисту персональних даних та безпечної роботи в Інтернеті. Особлива увага приділена формуванню культури відповідного використання цифрових ресурсів серед учнів та педагогів.

Питання для самостійного опрацювання

1. Нормативно-правова основа створення безпечного і здорового освітнього середовища. 2. Основні підходи до запровадження проєкту «Здорова школа» (медичне обслуговування, якісне та здорове харчування).
2. Управління проєктною діяльністю ЗЗСО в умовах НУШ
3. Професійні компетентності сучасного управлінця у контексті нових стандартів керівника (директора) ЗЗСО.
4. Моделювання сучасного інноваційного закладу освіти
5. Організація інноваційної діяльності у закладі освіти.
6. Ефективні комунікації керівника як основа професійного успіху
7. Формування команди і командне лідерство
8. Медіаграмотність та ефективне використання медіаресурсів в освітньому процесі
9. Децентралізація та ефективне управління – один з ключових компонентів Нової української школи.

10. Насильство у закладі освіти: запобігання та протидія булінгу, мобінгу
11. Ідентифікація та реагування на випадки насильства щодо дітей під час освітнього процесу в умовах дистанційного навчання
12. Сучасний менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти
13. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Бахтіна Г.П. Інформатизація суспільства та проблема «кліпового мислення». URL: <http://kpi.ua/1102-7>.
2. Безпека під час навчання: рекомендації щодо організації укриття. URL: <https://bit.ly/3YITGVN>
3. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ : Державна служба якості освіти, 2019. 240 с. URL: <https://bit.ly/3WgK1Ou>
4. Богосвятська А., Кудрик Л. Комунікативна компетентність педагога-коуча. Зарубіжна література в школах України. 2020. № 4, С.12-17.
5. Вагнер Т., Дінтерсміт Т. Мистецтво навчати. Як підготувати дитину до реального життя / пер. з англ. Н. Борис. Київ : Наш формат, 2017. 312 с.
6. Використання Kahoot у навчально-виховному процесі: веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3Vmanig>
7. Вукіна Н.В., Дементієвська Н.П., Сущенко І.М. Критичне мислення: як цьому навчати: наук.-метод. посіб. / за наук. ред. О.І. Пометун. Харків, 2007. 190 с. 8. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конф. URL: <http://conf.zippo.net.ua/?p=79>
9. Державний стандарт базової загальної освіти : Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
10. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 3-тє вид., випр. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.
11. Ділова активність. Методичний посібник з дидактичним наповненням для вчителів, вихователів, класних керівників (загальний ресурс) / за заг. ред. П. Гнуса. Львів. 2001. 192 с.
12. Євтух М.Б., Черкашина Т.В. Педагогічна система самопізнання і особистіснопрофесійного самовдосконалення : підручник. Черкаси : Видавець Чабаненко Ю.А., 2017. 348 с.
13. Зязюн І.А. Педагогіка добра: ідеали і реалії : наук.-метод. посібник. Київ: МАУП, 2000. 312 с.
14. Карамушка Л.М., Шевченко А.М. Забезпечення психологічного здоров'я менеджерів та педагогічних працівників освітніх організацій в умовах Нової Української школи : навчально-методичний посібник. Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2022. 157 с.
15. Книш І.В. Кліпове мислення як норма та прояв геніальності. Нові виміри духовності на початку XXI століття : матеріали VI Міжнародної on-line конференції (24-25 травня 2018 року, Сумський державний університет) / за ред. проф. І.П. Мозгового. 2018. С. 48-49.
16. Кобинець Я. Підходи Нової української школи, або Шлях до дитячого серця. URL: <https://bit.ly/3Fjy05x>.
17. Козира В.М. Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі: навч.метод. посіб. для вчителів. Тернопіль: ТОКІППО, 2017. 60 с.
18. Конституція України. Основний закон. Київ, 1996. URL: <https://bit.ly/3W15vu3>
19. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : Розпорядження КМУ від 14.12.2016 № 988-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p>

20. Корнієнко О.Р. Про актуальність запровадження STEM-навчання в Україні. URL: <https://elenakornienko.blogspot.com/2016/02/stem.html> (дата звернення: 18.03.2024).
21. Кремень В.Г. Світ знання : людина, наука, освіта. Київ : Знання України, 2016. 87 с.
22. Кремень В.Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум. Київ: Грамота, 2007. 576 с.
23. Крижанівський В.В. Природнича освіта в умовах реформування Нової української школи. Педагогічний вісник. 2022. № (3)109, С. 32-33.
24. Крижанівський В.В. STEM-географія: навчально-методичний посібник. Частина 1. Черкаси: КНЗ «ЧОПОПП ЧОР», 2023. 24 с.
25. Макаренко В.М., Туманцова О.О. Як опанувати технологію формування критичного мислення. Харків : ВГ «Основа», 2008. 320 с.
26. Матеріали проєкту «Про.Спільноти: безпечне та сприятливе середовище для навчання дітей». URL: <https://prosvitcenter.org/projects-and-program/proiekt-pro-spilnoty-bezpechne-taspryiatlyve-seredovyshe-dlia-navchannia-ditey/>
27. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2024/2025 навчальному році / М-во освіти і науки України. Київ, 2023. URL: <https://bit.ly/3VV100D>
28. Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2023/2024 навчальному році (Лист ІМЗО від 01.08.2023 № 21/08-1242).
29. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 256 с.
30. Модельні навчальні програми. URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/>
31. Навчасмо мислити критично: посіб. для вчителів / авт.-уклад. О.І. Пометун, І.М. Сущенко. Дніпро: ЛІРА, 2016. 144 с.
32. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / за заг. ред. Бібік Н.М. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
33. Олексюк О.Р. Деякі аспекти синергетичних ефектів у впровадженні STEM- освіти. Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності: збірник тез ІІІ міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 9-10 квітня. 2020 р.). 2020. С. 263–265.
34. Онопрієнко О.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення. Український педагогічний журнал. 2016. № 4, С.36 – 42.
35. Опачко М.В. Філософія сучасної освіти: навчально-методичний посібник. Ужгород: УжНУ.